

پاسخ های همودینامیک در لوله گذاری تراشه از راه دهان با گلایدسکوپ در کودکان کمتر از یکسال

دکتر شهناز شایقی^۱، دکتر مهدی قاسمی^{۲*}، دکتر افسانه صادقی^۳، دکتر سید سجاد رضوی^۴

چکیده :

سابقه و هدف: تفاوت آناتومی راه هوایی در کودکان زیر یکسال باعث می شود که از نظر تکنیکی نسبت به بالغین و جوانان راه هوایی مشکل تری داشته باشند. لوله گذاری داخل تراشه با دید مستقیم و با استفاده از لارنگوسکوپ معمولاً با افزایش فشارخون شریانی و تعداد ضربان قلب همراه است که گاهی ممکن است عوارض نامطلوبی داشته باشد. در مطالعات مختلف زمان لارنگوسکوپی و لوله گذاری با گلایدسکوپ طولانی تر از لارنگوسکوپی رایج با تیغه مکتناش بوده است که این تحریک طولانی تر ممکن است پاسخ های همودینامیک شدیدتری ایجاد کند.

مواد و روش ها: در یک کارآزمایی بالینی ۶۴ کودک کمتر از یکسال که کاندیدای بیهوشی عمومی و لوله گذاری تراشه جهت جراحی غیر اورژانس بودند وارد مطالعه شدند که بعد از القای بیهوشی به صورت تصادفی در دو گروه لارنگوسکوپی با گلایدسکوپ و لارنگوسکوپ با تیغه مکتناش قرار گرفتند. فشارخون سیستولی، فشارخون دیاستولی، ضربان قلب و درصد اشباع اکسیژن خون شریانی قبل از القای بیهوشی، بعد از القای بیهوشی و قبل از لارنگوسکوپی و یک و پنج دقیقه بعد از لوله گذاری و ثابت کردن تراشه و نیز زمان لارنگوسکوپی و لوله گذاری ثبت شد.

یافته ها: تفاوت معنی داری در مقادیر همودینامیک بیماران و درصد اشباع اکسیژن خون شریانی آنها در زمان های مختلف در یک گروه و نیز بین گروهها برای زمانهای متناظر مشاهده نشد. میانگین زمان لارنگوسکوپی و لوله گذاری در گروه گلایدسکوپ، $7/95 \pm 20/87$ ثانیه (انحراف معیار \pm میانگین)، و در گروه مکتناش، $4/10 \pm 15/41$ ثانیه بود ($P < 0/01$).

نتیجه گیری: با توجه به مشابه بودن پاسخ های همودینامیک در دو گروه مورد مطالعه با وجود بیشتر بودن زمان لوله گذاری در گروه گلایدسکوپ به نظر می رسد که این زمان طولانی تر و در نتیجه تحریک بیشتر، تأثیری بر وضعیت همودینامیک بیمار و درصد اشباع اکسیژن خون شریانی نخواهد گذاشت.

واژگان کلیدی: گلایدسکوپ، لارنگوسکوپی، فشارخون، ضربان قلب

مقدمه

شدن نیست. تیغه در وسط دارای انحنای 60° بوده و یک دوربین دیجیتال با وضوح بالا در وسط تیغه طراحی شده است (۱). دو دیود نورانی در دو طرف این دوربین تأمین کننده نور آن است. این دوربین یک لنز زاویه باز دارد که به سیستم ضد مه گرفتگی مجهز شده است. تصویری که توسط این دوربین گرفته می شود از طریق کابل منتقل و بر روی یک صفحه نمایش هفت اینچی رنگی LSD نمایش داده می شود (۳). تیغه های Lo Pro Adult، کودکان و نوزادان در دسترس هستند که به ترتیب دارای طولهای

گلایدسکوپ ویدئو لارنگوسکوپ جدیدی است که به منظور اداره راه های هوایی مشکل طراحی شده است (۱). طراحی آن را جان پیسی (جراح دانشکده پزشکی دانشگاه بریتیش کلمبیای کانادا) انجام داد و بعداً در سال ۲۰۰۱ فروش آن آغاز شد (۲). گلایدسکوپ از پلاستیک با کاربرد پزشکی ساخته شده است که قابلیت استفاده مجدد دارد. این وسیله شامل دسته و تیغه یکپارچه ای است که مانند لارنگوسکوپ های معمول قابل جدا

۱. استاد یار بیهوشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان کودکان مفید

۲. نویسنده مسؤول : دستیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان کودکان مفید

تهران، خیابان میرداماد، خیابان شاه نظری، خیابان چهارم، پلاک ۵ شرقی، واحد ۷ آدرس الکترونیکی ghasemi@edc.mui.ac.ir

۳. استادیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان کودکان مفید

۴. استادیار بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان کودکان مفید

اشباع اکسیژن خون شریانی و تغییرات آنها در این دو گروه با هم مورد مقایسه قرار گیرند.

مواد و روش‌ها

در این کارآزمایی بالینی بعد از تأیید موضوع تحقیق در بخش بیهوشی بیمارستان کودکان مفید وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی و اخذ رضایت نامه کتبی از والدین بیماران، ۶۴ کودک کوچکتر از یک سال که کاندیدای بیهوشی عمومی و لوله گذاری تراشه جهت عمل جراحی غیر اورژانس بودند، وارد مطالعه شدند. بیمارانی که علایم افزایش فشار داخل جمجمه یا احتمال آن را داشتند، بیماران با پاتولوژی شناخته شده در راه هوایی یا آسیب احتمالی مهره‌های گردنی، افرادی که نیاز به لوله گذاری سریع داشتند، بیماران اورژانسی و بیماران با همودینامیک ناپایدار و بیمارانی که در شوک بودند، وارد مطالعه نشدند. بیماران دیگری که سن کمتر از یک سال داشتند و به منظور جراحی غیر اورژانس نیاز به بیهوشی عمومی و لوله گذاری تراشه به جهت حمایت از راه هوایی داشتند وارد مطالعه شدند.

تمامی لارنگوسکوپ‌ها و لوله گذاری‌ها توسط یک نفر (دستیار بیهوشی سال سوم، همکار اصلی طرح که از این پس محقق نامیده می‌شود) انجام شد. محقق تا قبل از انجام این تحقیق حدود ۳ سال سابقه لارنگوسکوپ و لوله گذاری با تیغه مکتبتاش در بالغین داشت ولی آشنایی وی با لارنگوسکوپ و لوله گذاری در کودکان کوچکتر از یک سال، کمتر از ۱۰ مورد بود. بعد از معرفی گلایدسکوپ و آموزش لارنگوسکوپ و لوله گذاری با آن توسط کارشناسان شرکت سازنده در ایران، ۱۰ بیمار توسط محقق و با استفاده از گلایدسکوپ، تیغه‌های نوزادان و کودکان (اندازه متوسط) لارنگوسکوپ و لوله گذاری شدند (هر تیغه ۵ بیمار). تمامی مراحل کار تحت نظارت ۳ تن از اساتید بخش بیهوشی بیمارستان کودکان مفید انجام شد و پس از انجام لارنگوسکوپ و لوله گذاری در این ۱۰ بیمار، توانایی محقق در کار با گلایدسکوپ مورد تأیید آنان قرار گرفت.

راه ورودی مناسب از بیماران گرفته شد. مانیتورینگ داخل اتاق عمل شامل الکتروکاردیوگرام، فشارخون غیرتهاجمی، پالس اکسی متری و دی اکسید کربن انتهای بازدمی بود. فشارخون سیستولی، فشارخون دیاستولی، ضربان قلب و پالس اکسی متری در زمانهای زیر ثبت شد:

۱) بر روی تخت اتاق عمل قبل از القای بیهوشی و در زمان Pre-Oxygenation (به عنوان مقادیر پایه ۲) بعد از القای

۴۸، ۸۲ و ۱۰۱ میلی‌متر (از نوک تیغه تا جلوی دسته) و حداکثر عرضهای ۱۶، ۱۹ و ۲۶ میلی‌متر و ضخامت ۱۴/۵ میلی‌متر طراحی شده‌اند (۴).

گلایدسکوپ به گونه ای طراحی شده است که از خط وسط دهان و زبان وارد و تا پدیدار شدن گлот بر روی صفحه نمایشگر به پیش برده می‌شود. داخل لوله تراشه Stylet انعطاف پذیر قرار دارد و نوک انتهایی آن 60° به سمت بالا خم می‌شود تا با زاویه تیغه مطابق شود. سپس لوله تراشه در حالی که تمامی مراحل از طریق صفحه نمایشگر دیده می‌شود، از کنار تیغه وارد دهان و تراشه می‌شود. هرگونه مقاومتی در برابر پیشرفت لوله تراشه با بیرون کشیدن Stylet به اندازه ۴ سانتی‌متر و یا بیرون کشیدن گلایدسکوپ به اندازه ۲-۱ سانتی‌متر کنترل می‌شود. این مانورها باعث پایین افتادن گлот و مناسب تر شدن زاویه دسترسی به تراشه می‌شوند (۳).

تنها یک مطالعه در مورد تجربه استفاده از گلایدسکوپ در نوزادان یافت شد (۵) و بقیه مطالعات در مورد استفاده از این وسیله در بالغین بود و شاید این مطالعه تنها مطالعه کارآزمایی بالینی تصادفی شده در این مورد در کودکان کمتر از یک سال باشد.

تفاوت آناتومی راه هوایی در اطفال زیر یک سال باعث می‌شود که از نظر تکنیکی نسبت به بالغین و جوانان راه هوایی مشکل تری داشته باشند. راه هوایی اطفال زیر یک سال از پنج جهت متفاوت است: ۱) زبان نسبتاً بزرگ (۲) بالاتر بودن لارنکس در گردن (۳) متفاوت بودن شکل اپی گлот که کوتاه است و بالای ورودی لارنکس که به صورت زاویه دار است (۴) زاویه دار بودن طنابهای صوتی (۵) قیفی شکل بودن لارنکس که تنگ‌ترین محل آن در قسمت غضروف کریکویید است (۶).

لوله گذاری داخل تراشه با دید مستقیم و با استفاده از لارنگوسکوپ معمولاً همراه با افزایش فشارخون شریانی و تعداد ضربان قلب است که گاهی ممکن است عوارض نامطلوبی داشته باشد (۷).

در مطالعات مختلف زمان لارنگوسکوپ و لوله گذاری با گلایدسکوپ طولانی تر از لارنگوسکوپ رایج با تیغه مکتبتاش بوده است (۸ و ۹) که این تحریک طولانی تر ممکن است پاسخ های همودینامیک شدیدتری ایجاد نماید (۱۰).

در این مطالعه سعی بر این است تا ضمن مقایسه زمان لارنگوسکوپ و لوله گذاری با گلایدسکوپ نسبت به لارنگوسکوپ رایج با تیغه مکتبتاش در کودکان کمتر از یک سال پاسخ های همودینامیک و

و ذرات باقیمانده از روی آنها پاک شود. سپس با محلول استریل کننده نیز ضد عفونی شدند. برای مقایسه تغییرات در هر دو گروه در زمانهای مختلف از آزمون ANOVA Repeated-Measurement استفاده شد. همچنین برای مقایسه بین گروههای مورد مطالعه از آزمون تی استفاده شد. برای مقایسه سن، جنس، کورماک و نیاز به مانور BURP نیز از آزمون های تی، مجذور کای و فیشر استفاده شد. در تمام آزمونها $P < 0.05$ از نظر آماری معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته ها

میانگین سنی ۳۰ بیمار (۱۵ دختر و ۱۵ پسر) قرار گرفته در گروه گلایدسکوپ ۲/۱۹ ± ۲/۵۶ ماه بود. ۱۳، ۱۶ و ۱ نفر آنان به ترتیب در درجه بندی ۱، ۲ و ۳ کورماک ولین قرار گرفتند و ۳ نفر نیاز به BURP داشتند. میانگین سنی ۳۲ بیمار (۱۷ دختر و ۱۵ پسر) گروه مکیبتاش ۱/۷۷ ± ۳/۲۱ ماه بود. هجده و ۱۴ نفر به ترتیب در درجه بندی ۱ و ۲ کورماک ولین قرار گرفتند و ۴ نفر آنان نیاز به BURP داشتند. اختلاف معنی دار آماری بین دو گروه از نظر موارد بالا دیده نشد.

از ۱۰ بیماری که قبل از شروع مطالعه با گلایدسکوپ لارنگوسکوپ شده بودند، ۲ مورد در تلاش اول برای لوله گذاری با شکست مواجه شد که بعد از تهویه مجدد با اکسیژن ۱۰۰ درصد با تیغه مکیبتاش لارنگوسکوپ و لوله گذاری شدند. دو مورد از بیماران گروه گلایدسکوپ نیز به علت مشکلات تکنیکی حین انجام کار (قطع شدن ارتباط با صفحه نمایش LCD و طولانی شدن زمان) از مطالعه حذف شدند.

تمام لوله گذاری های دو گروه در تلاش اول موفقیت آمیز بودند. ضربه ای به بافت نرم وارد نشد. تغییرات همودینامیکی یا کاهش اشباع اکسیژن در بیماران مشاهده نشد.

میانگین فشار خون سیستولی، دیاستولی، ضربان قلب و اشباع اکسیژن قبل از القای بیهوشی، بعد از القای بیهوشی (قبل از لوله گذاری) یک دقیقه و پنج دقیقه بعد از لوله گذاری در گروه گلایدسکوپ در جدول ۱ و در گروه مکیبتاش در جدول ۲ آورده شده است. تفاوت معنی داری در زمانهای مختلف در یک گروه و نیز بین گروهها برای زمانهای متناظر مشاهده نشد.

میانگین زمان لارنگوسکوپ و لوله گذاری در گروه گلایدسکوپ، $7/95 \pm 2/87$ ثانیه (انحراف معیار ± میانگین) و در گروه مکیبتاش، $4/10 \pm 15/41$ ثانیه بود ($P < 0.01$).

بیهوشی و قبل از لارنگوسکوپ (۳ و ۴) یک و پنج دقیقه بعد از لوله گذاری و ثابت کردن لوله تراشه.

به تمام بیماران یک ساعت قبل از القای بیهوشی آتروپین mg/kg ۰/۲ به عنوان Pre-med و به مدت سه دقیقه استاندارد اکسیژن ۱۰۰٪ با استفاده از ماسک صورت داده شد، سپس القا بیهوشی طبق دستورالعمل بخش بیهوشی بیمارستان، با استفاده از تیوپتال سدیم mg/kg ۶ انجام شد. پس از از بین رفتن رفلکس مژه آتراکوریوم mg/kg ۰/۵ تزریق شد و بیماران به مدت ۳ دقیقه با اکسیژن ۱۰۰٪ و هالتان ۰/۵٪ تهویه شدند. سپس با استفاده از گلایدسکوپ نوزادی یا لارنگوسکوپ با تیغه مکیبتاش شماره ۱ اقدام به لارنگوسکوپ و لوله گذاری تراشه شد. قرارگیری بیماران در هر کدام از این گروه ها بعد از القای بیهوشی به صورت تصادفی و با استفاده از سکه انجام شد.

زمان لوله گذاری از موقع ورود نوک تیغه لارنگوسکوپ به دهان تا قرار گرفتن نوک لوله تراشه بین طنابهای صوتی در نظر گرفته شد. همچنین قرار شد در صورت کاهش اشباع اکسیژن بیمار به کمتر از ۹۴ درصد تلاش برای لوله گذاری متوقف و بیمار مجدداً با ماسک صورت تهویه شود. شکست در لوله گذاری نیز به صورت عدم توانایی در لوله گذاری بعد از ۳ بار تلاش در نظر گرفته شد.

لارنگوسکوپ با گلایدسکوپ براساس دستورالعمل شرکت سازنده انجام می شد. همچنین در این گروه Stylet قابل انعطاف درون لوله تراشه قرار داده و براساس توصیه شرکت سازنده به انتهای آن زاویه ۶۰° داده می شد. نمای لارنگوسکوپ براساس درجه بندی کورماک ولین و نیاز به BURP در هر گروه ثبت شد.

پروتکلی برای تنظیم همودینامیک هر بیمار در طی القای بیهوشی و لارنگوسکوپ و لوله گذاری در نظر گرفته شد. هیپرتانسیون و تاکیکاردی مقادیر بالاتر از صدک ۹۵ و هیپوتانسیون و برادیکاردی مقادیر پایین تر از صدک پنجم در هر مورد در نظر گرفته شد. همچنین جایگزینی حجم یا افدرین براساس اندیکاسیون هر یک برای درمان هیپوتانسیون، نیتروگلیسرین وریدی برای درمان هیپرتانسیون، پروپرانولول برای درمان تاکیکاردی و آتروپین برای درمان برادیکاردی در نظر گرفته شد.

بعد از هر استفاده از گلایدسکوپ و همچنین تیغه مکیبتاش، با محلول پاک کننده شستشو داده شدند تا اینکه تمام مواد، خون

جدول ۱- توزیع بیماران گروه لارنگوسکوپ و لوله گذاری با گلایدسکوپ (۳۰ نفر) بر اساس متغیرهای اندازه گیری شده در مراحل تمقیق.

متغیرها	قبل از القای بیهوشی (پایه)	بعد از القای بیهوشی	یک دقیقه بعد از لوله گذاری پنج دقیقه بعد از لوله گذاری
فشار خون سیستولی	* ۹۵/۸۰ (۱۴/۷۲)	۹۳/۳۷ (۱۵/۴۸)	۹۹/۷۷ (۱۳/۲۷)
فشار خون دیاستولی	۵۶/۱۳ (۱۳/۰۷)	۵۴/۵۰ (۱۳/۵۵)	۵۸/۱۰ (۱۴/۳۱)
ضربان قلب	۱۶۰/۶۷ (۲۲/۲۹)	۱۶۰/۷۰ (۲۱/۴۸)	۱۶۵/۷۰ (۱۷/۶۹)
اشباع اکسیژنی	۹۷/۱۷ (۱/۴۲)	۹۷/۷۰ (۱/۳۲)	۹۷/۱۷ (۱/۴۹)

* میانگین (انحراف معیار)

اختلاف معنی داری مشاهده نشد

جدول ۲- توزیع بیماران گروه لوله گذاری با تیغه مکینتاش (۳۲ نفر) بر اساس متغیرهای اندازه گیری شده در مراحل تمقیق

متغیرها	قبل از القای بیهوشی (پایه)	بعد از القای بیهوشی	یک دقیقه بعد از لوله گذاری پنج دقیقه بعد از لوله گذاری
فشار خون سیستولی	* ۹۶/۳۸ (۱۰/۱۹)	۹۴/۰۶ (۱۱/۷۵)	۹۵/۲۵ (۱۱/۰۰)
فشار خون دیاستولی	۵۵/۳۴ (۸/۷۹)	۵۳/۶۶ (۹/۷۵)	۵۵/۹۷ (۹/۲۲)
ضربان قلب	۱۵۷/۰۰ (۱۹/۹۹)	۱۵۹/۶۳ (۲۰/۳۶)	۱۶۳/۲۲ (۱۹/۶۰)
اشباع اکسیژن	۹۷/۱۶ (۱/۱۱)	۹۷/۵۰ (۱/۱۹)	۹۷/۴۷ (۱/۶۵)

* میانگین (انحراف معیار)

اختلاف معنی داری مشاهده نشد

بحث

در این مطالعه پاسخ‌های همودینامیک به لارنگوسکوپ و لوله گذاری تراشه گلایدسکوپ را با لارنگوسکوپ و لوله گذاری تراشه با تیغه مکینتاش مورد مقایسه قرار دادیم که هیچ تفاوت معنی داری بین این پاسخ‌ها در این دو گروه نسبت به هم و همچنین قبل و بعد از القای بیهوشی و یک و پنج دقیقه بعد از لوله گذاری تراشه در هر دو گروه یافت نشد. در واقع، در هر دو گروه ثبات همودینامیک در زمان بیهوشی و لوله گذاری تراشه حفظ شد، ضمن اینکه در دقایق متناظر در هر دو گروه نیز وضعیت همودینامیک مشابه بود.

لارنگوسکوپ به خودی خود یکی از تهاجمی‌ترین تحریکات در حین لوله گذاری تراشه از راه دهان است. بسیاری از متخصصین بیهوشی بر این عقیده اند که کاهش فشار بر روی لارنکس از پاسخ‌های همودینامیک شدید به لوله گذاری از راه دهان جلوگیری می‌کند (۱۰).

پاسخ‌های همودینامیک به لوله گذاری تراشه از راه دهان دو جزء دارد. اول پاسخ به لارنگوسکوپ و دوم پاسخ به لوله گذاری تراشه (۱۰). لوله گذاری تراشه با استفاده از تیغه مکینتاش احتیاج به

بالا آوردن اپی‌گلوت و نمایان ساختن گلوت با بالا آوردن تیغه لارنگوسکوپ به سمت بالا و جلو دارد، که این مانورها تغییرات همودینامیک را به همراه خواهند داشت (۷). حال سؤال این بود که تغییر در زاویه و انحنای تیغه لارنگوسکوپ در گلایدسکوپ و متفاوت بودن مانورهای لازم جهت مشخص کردن گلوت و طنابهای صوتی چه تأثیری بر پاسخ‌های همودینامیک بیماران خواهد گذاشت.

در چندین مطالعه نشان داده شده است که گلایدسکوپ نمای بهتری از لارنکس در مقایسه با تیغه مکینتاش فراهم می‌کند و حتی نسبت به لارنگوسکوپ فیبراپتیک نما و محدوده وسیع تری را نشان می‌دهد (۳ و ۸). ضمن اینکه با توجه به زاویه ۶۰ که در وسط تیغه گلایدسکوپ وجود دارد و دوربینی که در همین زاویه قرار داده شده است این امکان فراهم شده است تا بتوان بدون هم جهت کردن محورهای دهانی، فارتزبال و تراکتال نمای گلوت را مشخص کرد (۸).

گلایدسکوپ وسیله‌ای است که تحریک زیادی به بیمار وارد نمی‌کند و نیازی به دستکاری سر و گردن بیمار برای قابل مشاهده کردن آناتومی راه هوایی وی ندارد (۳).

اصلی استفاده از گلایدسکوپ در مقایسه با تیغه مکتبتاش و لارنگوسکوپ‌های رایج و معمول، وارد کردن لوله تراشه به دهان و جلو بردن آن است که این خود قسمت عمده‌ای از زمان لوله‌گذاری تراشه را در این روش به خود اختصاص می‌دهد (۳). باید به این نکته اشاره شود که مهمترین جنبه موفقیت در استفاده از گلایدسکوپ پیروی از راهنمایی‌های شرکت سازنده آن است که از جمله می‌توان به وارد کردن تیغه از وسط خط زبان (بر اساس تجربه محقق حتی کمی متمایل به چپ خط وسط دهان) استفاده از Stylet و زاویه‌دار کردن نوک لوله تراشه به اندازه حدود 60° به سمت بالا اشاره کرد (۳). از دیگر نکات مهم که تجربه شد لزوم استفاده از تیغه گلایدسکوپ با اندازه مناسب برای هر سن بود. چنانچه دو مورد شکست در ۱۰ تجربه اول قبل از مطالعه که به آن اشاره شد عمدتاً به علت عدم رعایت این موضوع بود. بخصوص استفاده از نوع اطفال با اندازه متوسط برای کودکان کمتر از یک‌سال موجب محدود شدن فضای ورود لوله تراشه و ممانعت در برابر جلو بردن آن می‌شد. این تحقیق، مطالعه اولیه است و مطالعات بیشتر با حجم نمونه مناسب‌تر و دقت بالاتر جهت اثبات فرضیه‌های آن مورد نیاز است. با توجه به اینکه اخیراً مراکز مختلفی در ایران این وسیله را در اختیار دارند پیشنهاد می‌شود مطالعات چندمرکزی متعددی طراحی شود و فواید و عوارض احتمالی از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار گیرند. هیچ‌یک از نویسندگان و افراد درگیر در این مطالعه رابطه مالی با شرکت Saturn یا شرکت تجهیزات پزشکی پرشیا درمان ندارند.

در اغلب مطالعات زمان لارنگوسکوپ و لوله‌گذاری تراشه با استفاده از گلایدسکوپ نسبت به لارنگوسکوپ و لوله‌گذاری با تیغه مکتبتاش طولانی‌تر بوده است (۱، ۸ و ۹).

با توجه به مشابه بودن پاسخ‌های همودینامیک در دو گروه مورد مطالعه با وجود بیشتر بودن زمان لوله‌گذاری در گروه گلایدسکوپ به نظر می‌رسد که این زمان طولانی‌تر و در نتیجه تحریک بیشتر، تأثیری بر وضعیت همودینامیک بیمار نخواهد گذاشت.

در مطالعه‌ای نیز نشان داده شده است که تغییرات همودینامیک در استفاده از تیغه لارنگوسکوپ مکتبتاش شماره ۳ با میلر شماره ۲ تفاوت معنی‌داری ندارند (۷).

تحریک ناشی از لارنگوسکوپ به تحریک ناشی از لوله‌گذاری تراشه اضافه می‌شود اما نسبت به آن تحریک کمتری است. در مطالعه‌ای که از هیچ دارویی برای کاهش تحریک لوله‌گذاری تراشه استفاده نشد، حتی پرهیز از لارنگوسکوپ نیز تغییرات همودینامیک را در حین القای بیهوشی کاهش نداد (۱۰) و به نظر می‌رسد اثر تحریک ناشی از لوله‌گذاری تراشه بر همودینامیک بیمار مهمتر از اثر تحریک ناشی از لارنگوسکوپ باشد.

به‌طور خلاصه، در این مطالعه نشان داده شد که تغییرات همودینامیک ناشی از لارنگوسکوپ با گلایدسکوپ در کودکان کمتر از یک‌سال که آتروپین به‌عنوان Pre-med دریافت کرده باشند تفاوتی با لارنگوسکوپ با تیغه مکتبتاش شماره یک ندارد، حتی اگر انجام آن زمان بیشتری نیاز داشته باشد.

به تجربه محقق، همانند مطالعات انجام شده قبلی محدودیت

REFERENCES

1. Lim TJ, Lim Y, Liu EH. Evaluation of ease of intubation with the Glide Scope® or Macintosh laryngoscope by anaesthesia in simulated easy and difficult laryngoscopy. *Anaesthesia*. 2005 Feb; 60(2):180-3.
2. Krasser K, Missaghi-Berlini SM, Moser A, Zadrobilek E. Evaluation of the standard adult Glide Scope® Video Laryngoscope: orotracheal intubation performed by novice users after formal instruction. *Internet Journal of Airway Management* 4, 2006-2007.
3. Rai MR, Dering A, Verghese C. The Glide Scope system: a clinical assessment of performance. *Anaesthesia*. 2005 Jan;60(1):60-4.
4. <http://www.saturnbiomedical.com/products/>
5. Trevisanuto D, Fornaro E, Verghese C. The GlideScope® video laryngoscope: initial experience in five neonates. *Can J Anesth*. 2006 Apr;53(4):423-4.
6. Cote Charles J. Pediatric Anesthesia. In: Miller Ronald D, (editor) . *Miller's Anesthesia*. 6th ed.

Philadelphia: Elsevier Churchill Livingston; 2005:2369.

7. Montes FR, Giraldo JC, Betancur LA, Rincon JD, Rincon IE, Vanequs MV, et al. Endotracheal intubation with a Lightwand or a laryngoscope results in similar hemodynamic variations in patients with coronary artery disease. *Can J Anesth.* 2003 Oct; 50(8):824-8.

8. Sun DA, Warriner CB, Parsons Dg, Klein R, Umedaly HS, Moulton M. The GlideScope Video Laryngoscope: randomized clinical trial in 200 patients. *Br J Anesth.* 2005 Mar; 94(3):381-4.

9. Turkstra TP, Craen RA, Pelz DM, Gelb AW. Cervical spine motion: a fluoroscopic comparison during intubation with lighted stylet, GlideScope, and Macintosh Laryngoscope. *Anesth Analg.* 2005 Sep; 101(3):910-5.

10. Adachi YU, Satomoto M, Higuchi H, Watanabe K. Fentanyl attenuates the hemodynamic response to endotracheal intubation more than the response to laryngoscopy. *Anesth Analg.* 2002 Jul; 95(1):233-7.